

**Wymagania edukacyjne
z języka polskiego
dla klasy IV szkoły podstawowej**

Kształcenie literackie i kulturowe

<i>Ocena celująca</i>	<i>Ocena bardzo dobra</i>	<i>Ocena dobra</i>	<i>Ocena dostateczna</i>	<i>Ocena dopuszczająca</i>
Uczeń:				
• Poszerza swoje umiejętności i wiedzę • omawia cechy odróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe • objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim • rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego • samodzielnie czyta ze zrozumieniem teksty, lektury spoza listy lektur • wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach,	• wyraża swoje zdanie na temat przeczytanego lub wysłuchanego tekstu notatkę w formie dostosowanej do potrzeb; rozpoznaje nastrój i nazywa intencje nadawcy komunikatu • odczytuje i omawia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich • wyjaśnia dosłowne i symboliczne intencje nadawcy • omawia temat i główną myśl tekstu na poziomie dosłownym i przenośnym • wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi • swobodnie opowiada	• na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: pisze plan, formułuje pytania • właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu • odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich • krótko charakteryzuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi • rozpoznaje dosłowne i intencje nadawcy formułuje wnioski • wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi • odnajduje w omawianych tekstach apostrofy, powtórzenia, zdrobnienia, uosobienia, ożywienia, obrazy	• tworzy prostą notatkę • rozpoznaje dosłowne intencje nadawcy • określa temat i główną myśl tekstu, zwłaszcza na poziomie dosłownym • w prostych tekstach oddziela fakty od opinii • rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu • wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu • sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym • nazywa swoje reakcje czytelnicze • z niewielką pomocą nauczyciela odróżnia autora, adresata i bohatera wiersza • rozpoznaje elementy	• rozumie tekst literacki po cichym przeczytaniu • wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym, • wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej, rozpoznaje proste intencje nadawcy • rozpoznaje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji • wskazuje części

schematach i notatkach biograficznych w tworzeniu własnych, samodzielnych wypowiedzi • odczytuje utwory poetyckie i prozatorskie oraz je interpretuje • recytuje utwory poetyckie i prozatorskie oraz je interpretuje	o swoich reakcjach czytelniczych, nazywa je, uzasadnia • omawia obrazy poetyckie w wierszu i ich funkcję w utworze • rozpoznaje narratora trzecio osobowego i narrację pierwszoosobową • objaśnia morał bajki	poetyckie, wyrazy dźwiękonaśladowcze • analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: narrator, akcja, fabuła	rytmu: wers, zwrotkę, rym, refren • opowiada, streszcza z pomocą nauczyciela przeczytane teksty • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne	składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami • rozpoznaje następujące formy wypowiedzi: życzenia, ogłoszenie, list, opowiadanie • zna pojęcia autor a bohater wiersza • odróżnia utwory pisane wierszem i prozą
Tworzenie wypowiedzi				
<i>Ocena celująca</i>	<i>Ocena bardzo dobra</i>	<i>Ocena dobra</i>	<i>Ocena dostateczna</i>	<i>Ocena dopuszczająca</i>
Uczeń:				

• w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje poprawny język, bogate słownictwo oraz frazeologizmy związane z omawianą tematyką • udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym, świadomie dobiera intonację zdaniową, • interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania • układa szczegółowe/pomysłowe, wyczerpujące, poprawnie skomponowane opowiadanie twórcze, • tworzy szczegółowy, dobrze skomponowany opis	• dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzeń prostych i rozwiniętych • rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury • w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje poprawny język, bogate słownictwo • komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, stylistycznym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi • układa szczegółowe, pomysłowe, opowiadanie odtwórcze • świadomie wprowadza dialog do opowiadania jako element rozbudowanej kompozycji	• wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń • gromadzi wyrazy określające i nazywające na przykład cechy wyglądu i charakteru • w sposób logiczny i uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, przedmiot, obraz, ilustrację, plakat, stosując właściwe tematowi słownictwo oraz słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć • aktywnie uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami • wygłasza z pamięci teksty poetyckie, posługując się pauzą, barwą głosu • zna i stosuje wyjątki od poznanych reguł ortograficznych • dostrzega błędy	• udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych • opisuje z pomocą nauczyciela obraz, ilustrację, plakat oraz przedmiot, miejsce, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni; krótko, ale w sposób uporządkowany opisuje postać, zwierzę, przedmiot itp. • recytuje utwory poetyckie • składa życzenia, tworzy krótką wypowiedź • dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne • zna i najczęściej stosuje podstawowe zasady dotyczące pisowni ó–u, rz–ż, ch–h, pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, przysłówkami, liczebnikami i czasownikami,	• formułuje proste odpowiedzi na zadane pytania • w kilku zdaniach opisuje obraz, ilustrację, plakat oraz przedmiot, miejsce, postać, zwierzę itp. • wygłasza fragment utworu z pamięci • tworzy w punktach krótką wypowiedź • stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, • opowiada wybrany fragment lektury • redaguje krótki i prosty tekst użytkowy
--	--	---	--	--

obrazu, rzeźby i plakatu, stosując właściwe danej dziedzinie sztuki nazewnictwo i słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć • w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje bogate słownictwo, frazeologizmy związane z omawianą tematyką • tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym twórczym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doborem środków językowych • stosuje wszystkie poznane zasady ortograficzne	• uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, • w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje bogate słownictwo,	ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi	częstki -by z czasownikami • odróżnia nazwy własne od pospolitych i • zapisuje, uwzględniając większość niezbędnych elementów, kilkudzaniowy wywiad, plan ramowy i (z pomocą nauczyciela) szczegółowy, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, kartkę z dziennika i pamiętnika, notatkę (np. w tabeli) i proste krótkie streszczenie • układa opowiadanie odtwórcze	

Kształcenie językowe

<i>Ocena celująca</i>	<i>Ocena bardzo dobra</i>	<i>Ocena dobra</i>	<i>Ocena dostateczna</i>	<i>Ocena dopuszczająca</i>
Uczeń:				
- poprawnie rozpoznaje różne typy zdań pojedynczych (pytające, oznajmujące, rozkazujące, neutralne, wykrzyknikowe, nierozwinięte, rozwinięte), zdania złożone, równoważniki zdań, wskazuje podmiot i orzeczenie, grupę podmiotu i grupę orzeczenia - rozpoznaje różne typy zdań pojedynczych (pytające, oznajmujące, rozkazujące, oznajmujące, wykrzyknikowe, nierozwinięte, rozwinięte), zdania złożone, równoważniki zdań,	- poprawnie rozpoznaje różne typy zdań pojedynczych (pytające, oznajmujące, rozkazujące, neutralne, wykrzyknikowe, nierozwinięte, rozwinięte), zdania złożone, równoważniki zdań, wskazuje podmiot i orzeczenie, - rozpoznaje różne typy zdań pojedynczych (pytające, oznajmujące, rozkazujące, oznajmujące, wykrzyknikowe, nierozwinięte, rozwinięte), zdania złożone, równoważniki zdań, wskazuje podmiot	- dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, samodzielnie dobiera zdrobnienia, wyrazy bliskoznaczne, przeciwstawne i frazeologizmy, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej - rozpoznaje różne typy zdań pojedynczych (pytające, oznajmujące, rozkazujące, wykrzyknikowe, nierozwinięte, rozwinięte), zdania złożone, równoważniki zdań, wskazuje podmiot	- rozpoznaje i konstruuje zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte - rozpoznaje i odmienia typowe rzeczowniki (własne, pospolite), czasowniki, przymiotniki, liczebniki, przysłówki - zna podstawowe części mowy, - rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela - rozpoznaje rzeczownik, przymiotnik, liczebnik i określa jego formę - rozpoznaje zdanie i z pomocą nauczyciela rozpoznaje równoważnik zdania, - dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby - stosuje proste zasady ortograficzne - konstruuje poprawne zdania pojedyncze - buduje wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające,	- zna podstawowe części mowy, - rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela - rozpoznaje rzeczownik, przymiotnik, liczebnik i określa jego formę - rozpoznaje zdanie i z pomocą nauczyciela rozpoznaje równoważnik zdania, - zna podstawowe części mowy, - rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela - rozpoznaje rzeczownik, przymiotnik, liczebnik i określa jego formę - rozpoznaje zdanie i z pomocą nauczyciela rozpoznaje równoważnik zdania,

wskazuje podmiot i orzeczenie, rozpoznaje i stosuje w wypowiedziach w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania	i orzeczenie, rozpoznaje i stosuje w wypowiedziach w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania	i orzeczenie, - rozpoznaje i stosuje w wypowiedziach w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania - rozpoznaje zdanie i z pomocą nauczyciela rozpoznaje równoważnik zdania, - dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby - stosuje proste zasady ortograficzne - konstruuje poprawne zdania pojedyncze - buduje wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające, - wskazuje podmiot i orzeczenie w typowym zdaniu	- dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby - stosuje proste zasady ortograficzne - konstruuje poprawne zdania pojedyncze - buduje wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające,	
---	--	--	---	--